

Pesqueres terra endins

Per les rieres de Calonge sempre hi havia hagut peixos. Hi havia qui els pescava com a recurs de supervivència. Altres, potser simplement per afició. Ja se sap que això d'anar a veure què es troba a bosc, siguin espàrrecs, bolets, cargols o altres, és gairebé una necessitat de tot català que es preui. Els peixos de riera no se'n podien escapar. Sembla que el meu besavi era un expert en aprovisionar-se'n. Pescava amb unes enfiles que fa ja força anys em va retornar un amic calongí que les tenia a casa seva des de feia molts d'anys, potser d'abans de la guerra, deixades directament pel meu besavi. Encara les guardo. Són un ormeig format per tres xarxes superposades de cotó, igual que els tresmalls o armallades, només que de pocs metres de llargada. Es posaven en basses, rescloses o cursos d'aigua on el corrent fos suau, i es procedia a pescar d'una manera molt igual a com es faria a mar. Els peixos que es pescaven eren barbs i bagres, peixos que volien aigua tot l'any i que fos neta. Com que aquestes característiques no s'han garantit en moltes anyades, han anat desapareixent o, com a mínim, jo fa molts anys que no en veig per aquestes contrades. L'altre peix que es podia pescar eren les anguiles. Més escorredisses, no s'agafaven en les enfiles i requerien ser pescades amb altres tècniques. Jo les havia vist pescar amb una mena de palangres, amb ham escat amb un tall de fetge de pollastre o conill, però no a Calonge, si no cap a la Muga i afluent. Quan jo era petit ja hi havia poca gent que es dedicés a la pesca en rieres i, excepte per alguna temptativa feta individualment o amb altres criatures, poc reeixida per cert, haig d'admetre que no en tic experiència. Sí però, que vaig assistir a l'eixugada d'una resclosa, en la que s'aconseguí molt de peix. Ara ho veig amb feredat com un acte, com tants d'aquell temps, desgraciat per l'entorn natural, però la gent de llavors no tenia aquesta sensibilitat i ho feia sense cap remordiment. Eixugar una bassa volia dir anar-hi amb una bomba amb un motor de gasoil i, literalment, pouar tota l'aigua riera avall i, a mida que s'anava eixugant, anar pescant sense massa dificultat tot el que hi hagués que, lògicament, no tenia escapatòria.

La resclosa que vaig veure eixugar era de del Molí de les Roques a la riera de Rifred. Recordo ser una colla molt nombrosa de gent. Famílies senceres que havien vingut a passar la diada, doncs buidar la resclosa requeria hores de bombeig. Devia ser un diumenge i era primavera. El dia ja s'allargava i l'aire començava a ser càlid. Mentre el motor anava fent, la gent esmorzava, feia excursions pels voltants, caçava espàrrecs o, simplement, la feia petar asseguda o estirada sota els pollancres. Els més neguitosos ja es ficaven a l'aigua i arrossegaven cistells per les vores de la bassa tot resseguint les arrels de les plantes de ribera, i de tant en tant treien algun peix que s'hi amagava. O alguna serp d'aigua, que si no

s'espavilava i s'escapava, era morta sense contemplacions a cops de canya. Havia de ser una canya, doncs un pal qualsevol, segons t'explicaven amb gran vehemència, no era efectiu. A mida que el nivell de l'aigua baixava, anaves veient moviments sota la superfície cada vegada més freqüents i intensos. Eren peixos i granotes. Com menys aigua quedava, més fàcil era d'agafar-los amb les mans. Hi havia qui ho feia amb una forquilla clavant-los a terra: així no relliscaven. Les anguiles eren molt esmunyedisses i, o es punxaven amb la forquilla, el que no era gens fàcil donada la turbulència creixent de l'aigua, o amb una grapada es treien de l'aigua i es llançaven per les vores de la resclosa. El problema és que eren molt escorredisses i tenien una habilitat extrema per escapolir-se i tornar a l'aigua. Els més experimentats i previsors, les llançaven dintre d'un paraigües portat expressament per l'ocasió, obert de cap per avall i clavat a terra per la virolla i d'on, per la pujada de la tela, no es podien escapar. Les granotes, un cop agafades, s'escorxaven, de manera que només es guardaven les anques. Quan l'aigua ja era molt baixa, tothom era en mig de la mullena amb els pantalons o faldilles arremangats i remenant en un suc fangós i tèrbol en mig d'una bellugor de peixos i anguiles. Al principi feia una mica d'angúnia doncs de tant en tant tocaves llefiscositats amb els peus, però al final ja tothom havia perdut la prevenció i haig d'admetre que fou molt divertit. Vàrem agafar dues saques per tragar taps, d'aquelles tant grosses, ben plenes de peix. Allà mateix en vam fregir unes bones quantitats, que ens vam menjar per dinar amb all i julivert i amb pa amb tomata i amanides d'acompanyament. I vi; els grans en van fer córrer bones quantitats. Recordo que els peixos tenien moltes espines i els gust no era ni de lluny el dels peixos de mar. Però en l'entorn en què érem i amb tota la parafernàlia acompanyant (i potser gràcies a l'all i julivert) em va semblar una menja prou saborosa. Tant de bo pogués tornar-la a tastar! Al final hi va haver peix per a tots i encara qui va voler se'n va poder endur cap a casa.

De mica en mica, tothom va anar marxant. Els meus pares també. Em vaig quedar amb el meu oncle, que es va comprometre a portar-me a casa en moto. Mentre queia la tarda i ja érem molt pocs, em va demanar si el podia ajudar a recollir deixies abandonades i restes de la xefla en una bossa per emportar-nos i llençar-ho tot en unes escombraries. Ho vaig trobar original i em va semblar entendre-ho. Vaig copsar que ell ho feia amb una certa melangia, que em va encomanar. Crec que ens adonàvem que hi ha coses que difícilment podrem tornar a viure. Per sort. I malauradament. Al pujar a la moto, vaig trobar que feia fred.